

gna,
llibres
nills

A. o Bologna, la
l'Emília-Ro-
de fa temps,
c, també, de la
na. Potser per
de ciutat aco-
pels atemptats
produïen els
central. Per a
teix, Bolonya
a anual de lli-
uvenil: a co-
la primavera,
e pocs dies
etmana Santa
nvi, pocs dies
esulta, per a
ira de nostre
de la bogeria
cada octubre,
la per la ma-
tots els altres
oferta. ma-
macrodes-
Bolonya ser-
bar amics i
parlar de lli-
tors (cosa in-
rankfurter-
arles més de
entatges o de
o pas de lli-
mediterranis
re d'activitat
compensen
ador i l'autor
i juvenils. A
un dels pa-
vella -crec
els segles XII
la recepció
als editors,
de filmar: si
s l'encen.
el món, da-
s plenes de
Si veréssiu
els veterans
n al miracle
ges i les be-
ben en la se-

nya explica
que hi ha
re infantil i
l'hiats crea-
lorades, els
lunacionab-
acaparar.
matges de
ntes o de
tes, com els
en símbol

Siguem sincers

ENS queixem, rondinem, fem un plany constant dels nostres problemes. Aquests darrers existeixen, no ens els hem inventat pas, però penso que, en el fons, ja hi comptàvem o hi havíem de comptar. Podem tenir totes les reaccions imaginables, llevat d'una: la sorpresa. Perquè si hi ha algú a qui li vinguin de nou la majoria dels mals que ens afligeixen, mereix d'anar pel món amb un liri a la mà.

Però juguem amb una moneda poc o molt devaluada, que té (com pràcticament totes les monedes), dues cares. No s'hi val a considerar només la creu, perquè si ho fem acabarem patint d'un mal humor insuportable. Hi ha aspectes que és necessari destacar, i tots els testimonis que hi contribueixin són estimables. Per exemple, jo hi puc aportar el meu, que no és que sigui res de l'altre món, però té l'empata de l'antiguitat, i vet aquí que si comptés amb els mèrits indispensables, podria formar part d'un consell d'ancians d'aquells tan apreciats en les cultures clàssiques. Resulta que m'ha tocat de viure una de les èpoques més emocionants de la història de la humanitat, perquè en el meu record hi ha els aviadors primerencs que feien unes exhibicions a bord d'aparells construïts per ells mateixos, amb canyes, cordills i rodes de bicicleta per als aterratges, que gairebé sempre eren d'emergència. S'enlairaven cosa de deu metres, en recorrien una cinquantena i solien caure de nassos a terra, enmig dels aplaudiments del públic. D'aquí fins a ésser espectador espalmat, dels vols espacials, amb naus que s'enfilen fins a l'estratosfera, retraten cossos celestis remots i, a vegades, són causa de catàstrofes de molta envergadura, hi ha unes diferències que, per al curs d'una vida humana, excedeixen la capacitat d'assimilació.

Voldria dir que ja fa vuit anys que pertanyo a la categoria d'ancià oficial, a tots els efectes. Una vida llarga -mal m'està el dir-ho- la qual, en aquestes altures, em permet

d'afirmar que mai no havia conegut una etapa tan llarga de llibertat, tan condicional com es vulgui, però més oberta que les altres que m'han tingut com a comparsa. És una mena de miracle que em sembla que no apreciem prou, i aquesta falta de reconeixença fa que no treballlem amb entusiasme en les feines -poques o moltes- que depenen de nosaltres. Això no és pas aplicable a tothom, per fortuna, perquè hi ha qui s'hi dedica amb una gran eficàcia.

El cas és que es nota. Les coses no van amb la pressa que voldríem, però ja se sap que entre els desigs i la seva realització sempre hi ha una diferència de ritme que ens posa nerviosos. El país va canviant i, evidentment, en el sentit de millorar.

Avui es pot anar per gairebé tot Catalunya amb l'agradable sorpresa de comprovar que la retolació dels carrers de les poblacions ja és en català. La visita a les escoles és encoratjadora, perquè l'ensenyament del nostre idioma s'hi efectua amb resultats prometedors. Podem acudir a institucions oficials (d'aquelles encara sota el control centralista) i parlar la nostra llengua. Hi tenim enrabades i disgustos grossos, però comptem amb uns recursos de protesta legal que fa molts anys, moltíssims, que no eren al nostre abast.

Em doldria que les meves paraules fossin interpretades com una invitació al cofoisme. Som a meitat del camí, però hem fet via. Negar-ho o entestar-se a no voler-ho veure és una tossuderia que no ens ajuda gaire. Crec sincerament que això cal dir-ho als joves, encara que sigui tan sols per fer justícia a tots els qui han treballat en èpoques més difícils, alguns amb sacrifici de la pròpia vida.

He confessat repetidament que sóc un optimista inguarrible i fins i tot he rebut amables reconvençions en aquest sentit. I la veritat és que no desitjo remeis per a aquesta afecció. Estic segur que si me'ls donaven, em trobaria més malament.

PERE CALDERS

Tot s'encomana

EN l'últim "Vostè jutja" de TV3, en què es debatia si la Vanessa tenia dret a avortar o no, va aparèixer, fent de defensor, Alfred Bosch. A més de professor de la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma de Barcelona, Alfred Bosch és un jove escriptor. I quan dic "jove escriptor" vull dir jove escriptor amb carnet que ho diu: és un dels quatre o cinc noms més promociats de l'Associació de Joves Escriptors.

Molta gent -o potser no tants; deixem-ho en alguns-, alguns s'han dut les mans al cap davant de la gosadia de Bosch a presentar-se a un concurs televisiu. ¿Com pot un escriptor, per molt jove que sigui, rebaixar-se a participar en un xou d'aquesta mena?, diuen. Les veus que censuren l'acció de Bosch -o que hi fan la rialleta- troben que és un desprestigi entre el gremi literari i el públic potencial d'un escriptor que algun dia deixarà de costar l'adjectiu jove. Troben que presentar-se en l'esmentat concurs en qualitat de testimoni encara es pot acceptar. Però presentar-s'hi ni més ni menys que a concursar és totalment fora mesura. La televisió banalitzava, envileix.

Durant anys, els escriptors que fins no fa gaire eren encara considerats els més joves eren tan pocs que tots es coneixien. Lluitaven -perquè aleshores "tocava" lluitar- contra un mateix enemic. I com que tots es coneixien, anaven a sopar plegats, als mateixos res-

taurants, a la bretaula, pensaven "estió nacional", sobre "la" qüestió de promís an

Com q... cara "s'ha... eren gaire... quan va co... ne de cap... hora. Els... conyacs, e... sabates, i... mateixes p... dava Bogar... ven amb le... mateixos s... que acabes... als altres, e... de complo... Que el país... tors joves f... podia dona... sinó narrac... milars, ten... perspectiva... blava a tot... tan forta qu... bocava a l'h

El segle... mith es qui... del períodi... natural que... esdevenen e... esdevinguin... aquest prob... criptors cat... afegien el q... enlloc del m